

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ KURUMSAL İŞLEYİŞİ VE MÜZAKERE KONULARI

Ayşegül Şahinoğlu Yerdeş
Nur Çağrı Karabağ
Fırat Yeltekin
İpek Bezirhan Bozoğlu

Sunum Planı

1. GATT ve DTÖ
2. Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık
3. DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. Çok Taraflı Girişimler
6. Yararlı Linkler

Sunum Planı

1. **GATT ve DTÖ**
2. Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık
3. DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. Çok Taraflı Girişimler
6. Yararlı Linkler

GATT VE DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ

- GATT'ın Kuruluşu

- Ticaretin sürdürülebilir barışın motoru olması hedefiyle
- 1948 yılı 23 kurucu üye
- Hukuken bağlayıcılığı olmayan anlaşmazlıkların halli mekanizması
- Ticaret müzakereleri turları

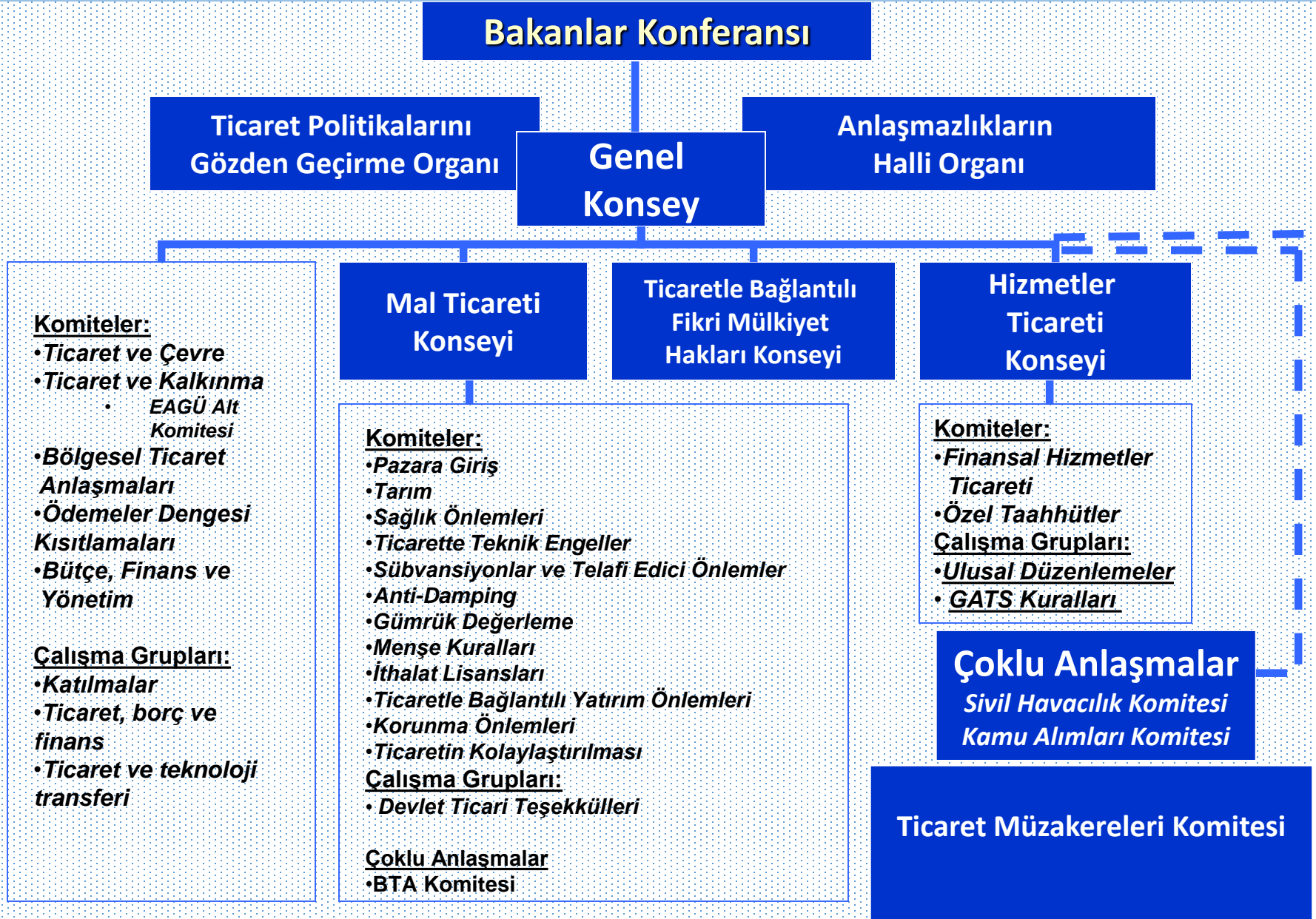
- Dünya Ticaret Örgütü

- 1 Ocak 1995 tarihinde kuruldu, bugün 164 üyesi var (2024 başında düzenlenen BK13'te Komorlar ve Timor Leste'nin katılımı onaylandı, hukuki süreç tamamlandığında 166 üye olacak)
- Daha ayrıntılı düzenlenen kurallar (Tarım dahil mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti ve fikri mülkiyet hakları gibi alanları kapsıyor)
- Ayrımcılık yapmama (MFN ve ulusal muamele), daha açık ve öngörülebilir ticaret (tarife dışı engellerin kaldırılması, tarifelerin bağlanması ve indirim tabi tutulması, miktar kısıtlamalarının kaldırılması), şeffaflık (bildirimler, TPRM), özel ve lehte muamele
- Bağlayıcı Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması

NIHAİ SENET

- **DTÖ'yü Kuran Anlaşma (Marakeş Anlaşması)**
- **EK 1A - Mal Ticaretine İlişkin Anlaşmalar (GATT 94)**
 - Tarım Anlaşması
 - Sağlık Önlemleri Anlaşması
 - Tekstil ve Giyim Anlaşması
 - Ticarete Teknik Engeller Anlaşması
 - Ticaretle Bağlantılı Yatırım Tedbirleri Anlaşması
 - Anti-Damping Anlaşması
 - Gümrük Kıymetinin Belirlenmesi Anlaşması
 - Sevk Öncesi İnceleme Anlaşması
 - Menşe Kuralları Anlaşması
 - İthalat Lisansları Anlaşması
 - Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması
 - Korunma Önlemleri Anlaşması
 - Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması
- **EK 1B - Hizmetler Ticareti Genel Anlaşması (GATS)**
- **EK 1C - Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS)**
- **EK 2 - Anlaşmazlıkların Halli Kural ve Prosedürlerine İlişkin Mutabakat Metni**
- **EK 3 - Ticaret Politikalarının Gözden Geçirilmesi (TPRM)**
- **EK 4 - Çoklu Anlaşmalar**

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ/KURUMSAL YAPI

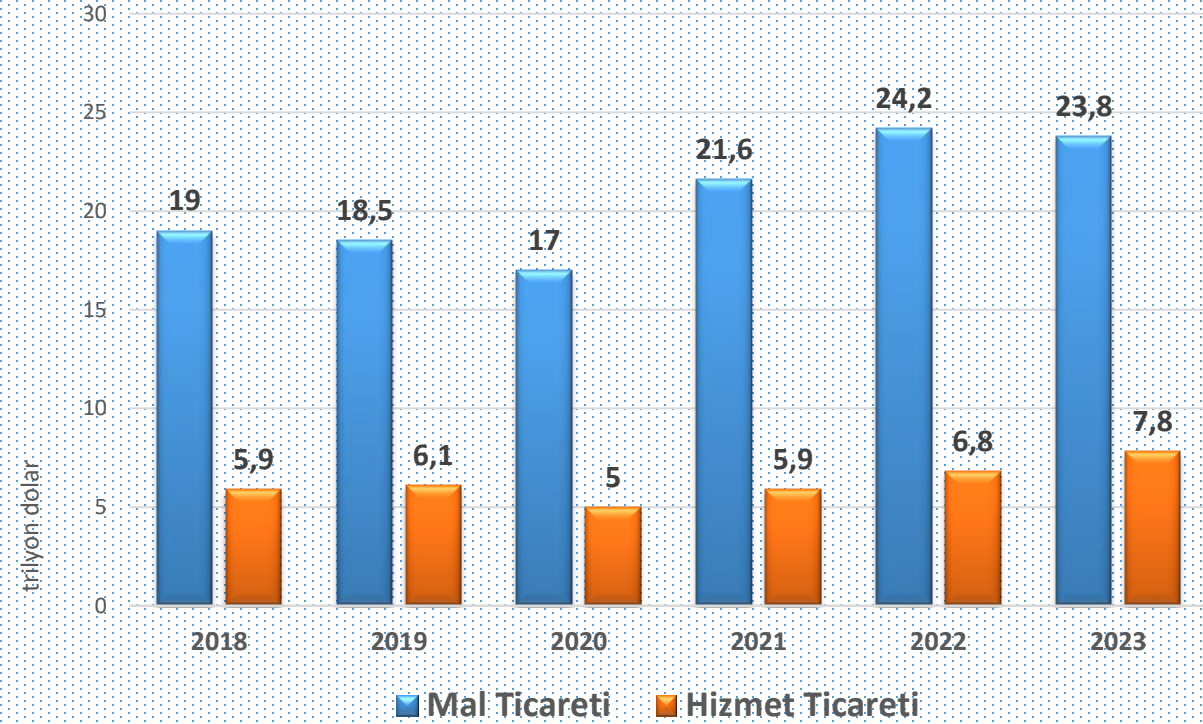

Sunum Planı

1. GATT ve DTÖ
2. **Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık**
3. DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. Çok Taraflı Girişimler
6. Yararlı Linkler

Küresel Ticaretin Görünümü

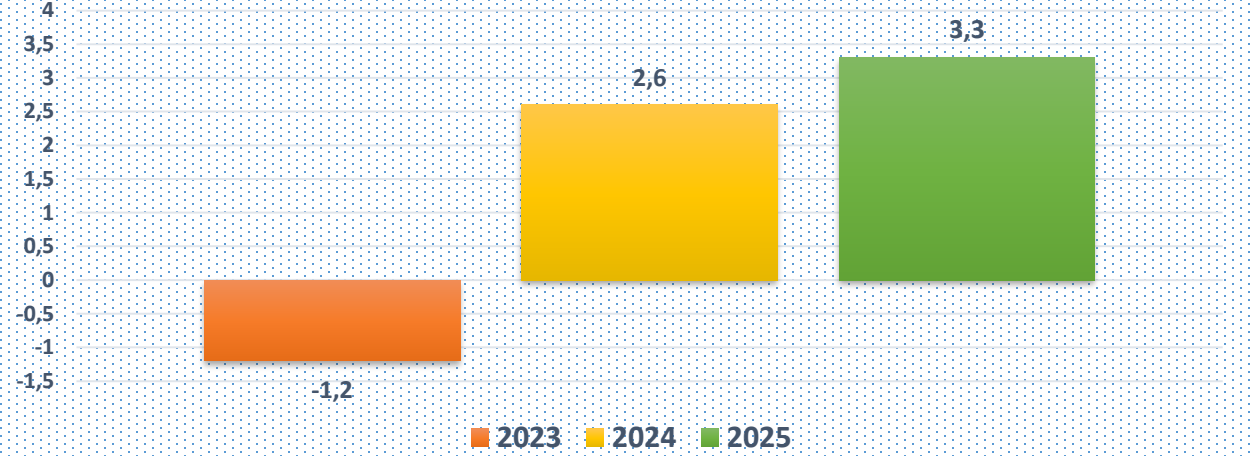
Küresel Mal ve Hizmet Ticaretinin Seyri (2018-2023)

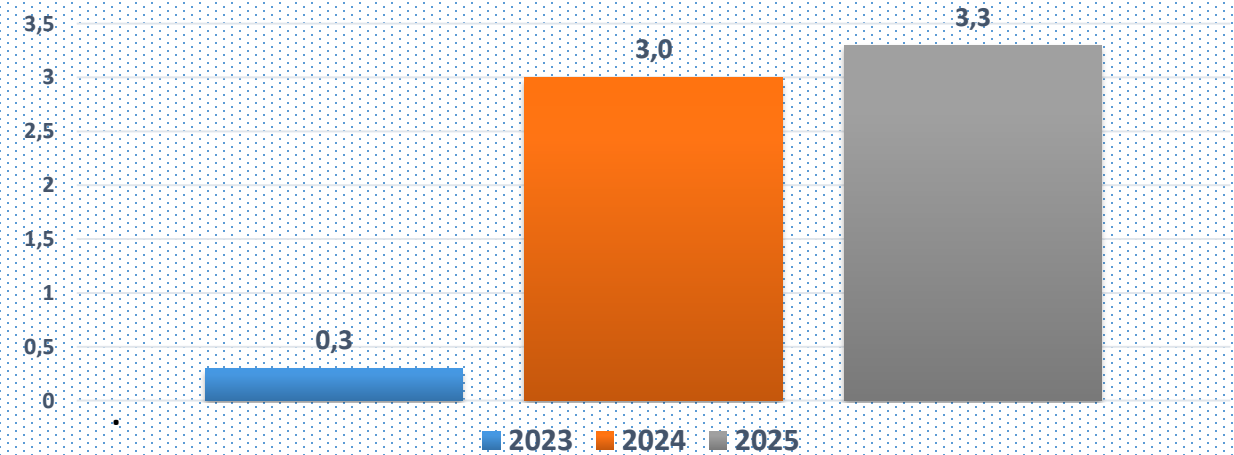
Kaynak: DTÖ

2023 yılında küresel mal ticareti %1,2 azalışla 23,8 trilyon dolar; hizmet ticareti ise %14,7 artışla 7,8 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. (DTÖ tahminleri 2023 mal ticaretinin %1,7 artış öngörmüştü.)

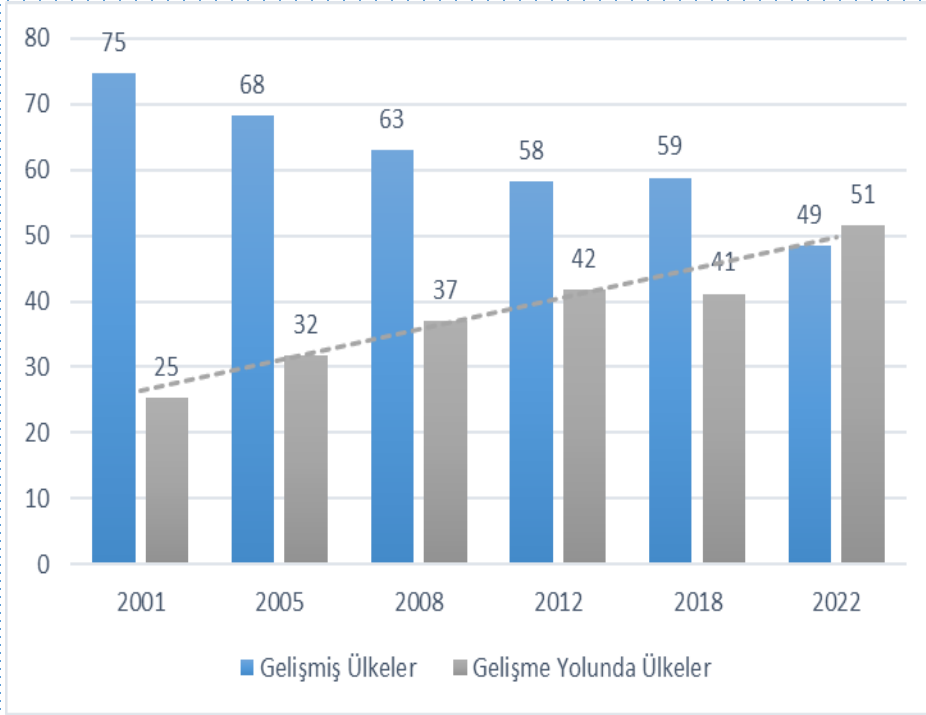
Dünya Mal Ticaret Hacmi DTÖ Büyüme Tahminleri %

Dünya Mal ve Hizmet Ticaret Hacmi IMF Büyüme Tahminleri %

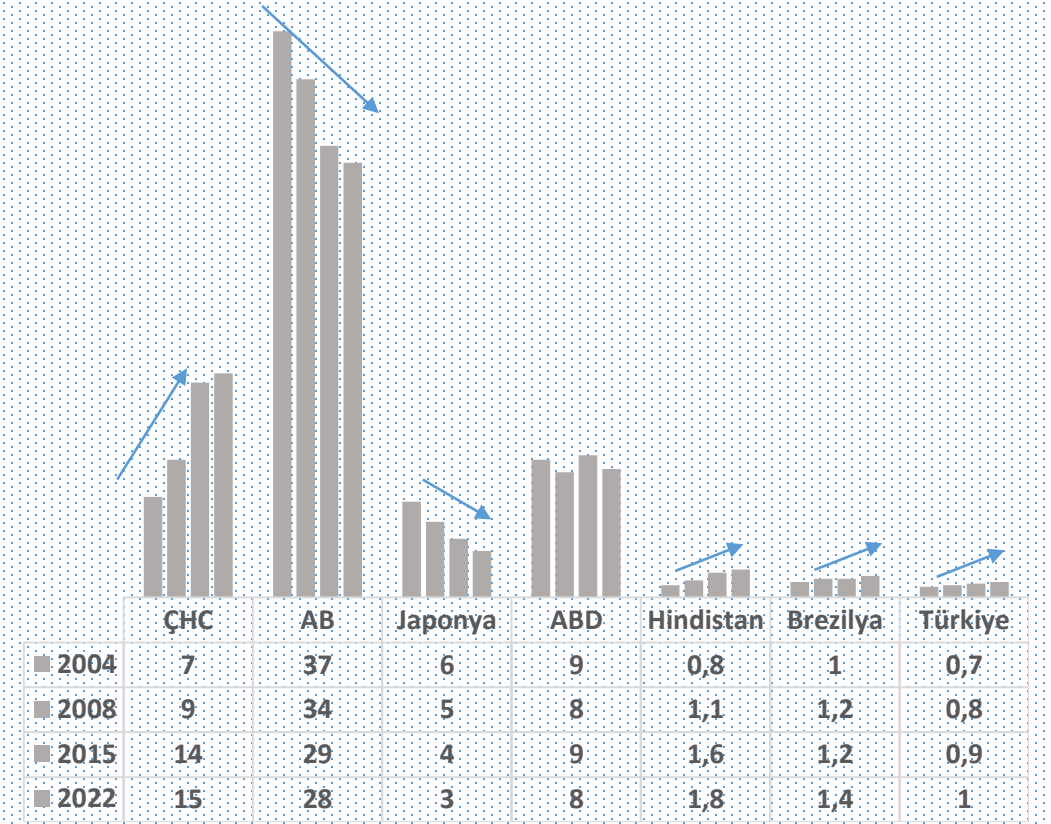

Küresel Mal İhracatından Alınan Paylar (%)

Kaynak: Trademap

Gelişmekte olan ülkelerin küresel ticarete ağırlığı artmaktadır

ÇHC Küresel Ekonomi ve Ticarete Ağırlığını Artırmaktadır

KÜRESEL MAL İHRACAT VE İTHALATINDA ÜLKELER (2023)

(Billion dollars and percentage)

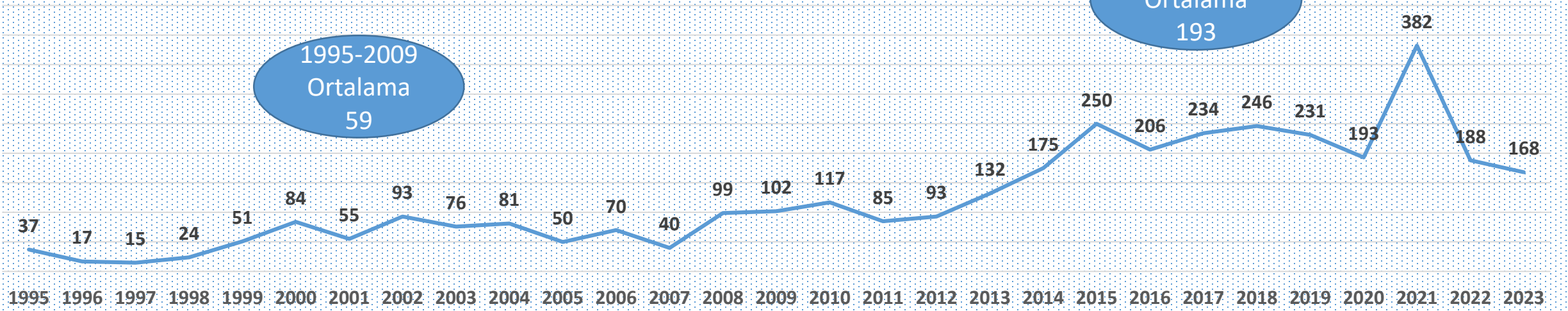
Rank	Exporters	Value	Share	Annual percentage change	Rank	Importers	Value	Share	percentage change
1	China	3380	17,5	-5	1	United States of America	3173	15,9	-6
2	Extra-EU exports	2761	14,3	2	2	Extra-EU imports	2717	13,6	-14
3	United States of America	2020	10,4	-2	3	China	2557	12,8	-6
4	Japan	717	3,7	-4	4	United Kingdom	791	4,0	-4
5	Korea, Republic of	632	3,3	-8	5	Japan	786	3,9	-12
6	Mexico	593	3,1	3	6	India	673	3,4	-7
7	Hong Kong, China	574	3,0	-6	7	Hong Kong, China	654	3,3	-2
	Domestic exports	21	0,1	30		Retained imports ¹	184	0,9	12
	Re-exports	553	2,9	-7					
8	Canada	569	2,9	-5	8	Korea, Republic of	643	3,2	-12
9	United Kingdom	521	2,7	-2	9	Mexico	621	3,1	-1
10	United Arab Emirates ¹	488	2,5	-5	10	Canada	570	2,9	-2
11	Singapore	476	2,5	-8	11	United Arab Emirates ¹	449	2,3	7
	Domestic exports	213	1,1	-11					
	Re-exports	263	1,4	-5					
12	Chinese Taipei	432	2,2	-10	12	Singapore	423	2,1	-11
						Retained imports ¹	160	0,8	-20
13	India	432	2,2	-5	13	Switzerland	364	1,8	2
14	Russian Federation	424	2,2	-28	14	Türkiye	362	1,8	-1
15	Switzerland	420	2,2	5	15	Chinese Taipei	359	1,8	-18
16	Australia	371	1,9	-10	16	Viet Nam	326	1,6	-9
17	Viet Nam	354	1,8	-5	17	Russian Federation ²	304	1,5	10
18	Brazil	340	1,8	2	18	Thailand	290	1,5	-4
19	Saudi Arabia, Kingdom of	322	1,7	-22	19	Australia	288	1,4	-7
20	Malaysia	313	1,6	-11	20	Malaysia	266	1,3	-10
21	Thailand	285	1,5	-1	21	Brazil	253	1,3	-14
22	Indonesia	259	1,3	-11	22	Indonesia	222	1,1	-7
23	Türkiye	256	1,3	1	23	Saudi Arabia, Kingdom of	211	1,1	11
24	Norway	174	0,9	-30	24	Philippines	133	0,7	-9
25	Iraq ¹	116	0,6	-16	25	South Africa ¹	131	0,7	-4
26	South Africa	111	0,6	-10	26	Iraq ¹	96	0,5	10
27	Qatar ¹	97	0,5	-26	27	Norway	95	0,5	-10
28	Chile	95	0,5	-4	28	Israel	91	0,5	-15
29	Iran ¹	91	0,5	-7	29	Chile	86	0,4	-18
30	Kuwait, the State of ¹	85	0,4	-15	30	Egypt ¹	79	0,4	-18
	Total of above ³	17707	91,5	-		Total of above ³	18010	90,4	-
	World excluding EU intra-tra	19350	100,0	-5		World excluding EU intra-tra	19912	100,0	-7

KÜRESEL HİZMET İHRACAT VE İTHALATINDA ÜLKELER (2023)

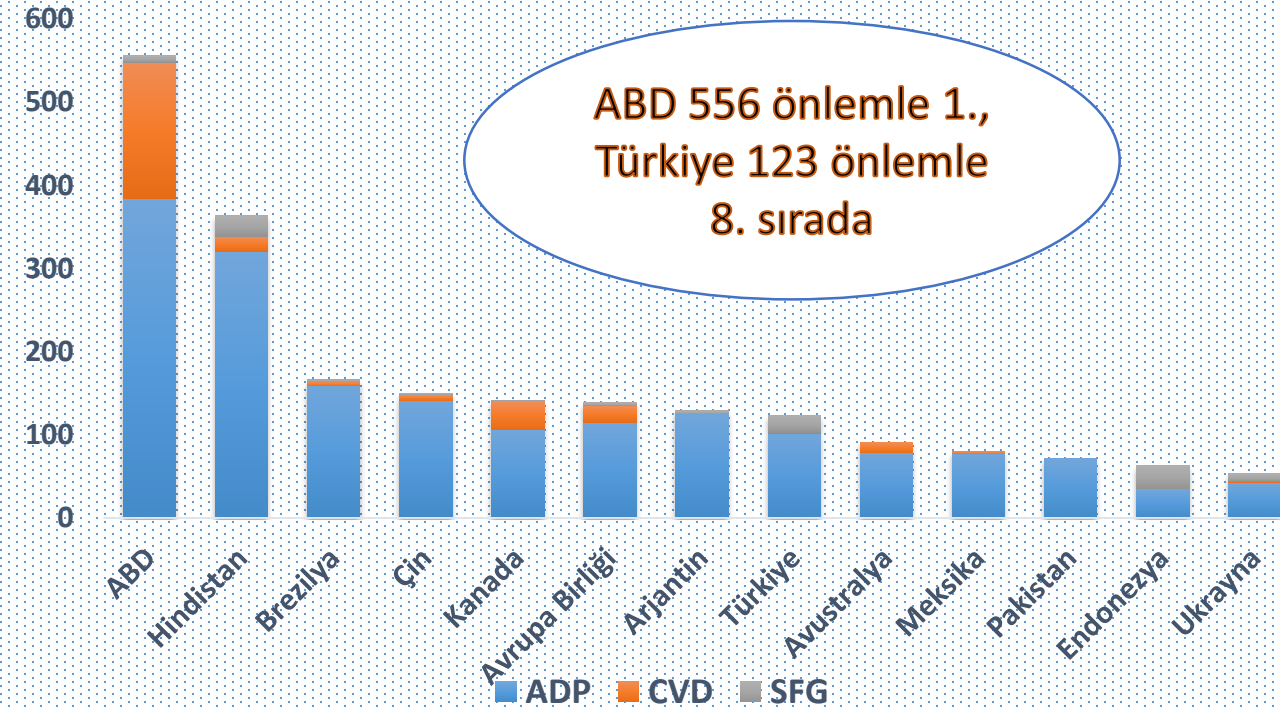
(Billion dollars and percentage)

Rank	Exporters	Value	Share	Annual percentage change	Rank	Importers	Value	Share	percentage change
1	Extra-EU exports	1438	22,4	4	1	Extra-EU imports	1246	21,1	7
2	United States of America	966	15,1	7	2	United States of America	694	11,7	3
3	United Kingdom	581	9,1	16	3	China	549	9,3	19
4	China	380	5,9	-10	4	United Kingdom	389	6,6	23
5	India	344	5,4	11	5	Singapore	295	5,0	0
6	Singapore	328	5,1	-3	6	India	247	4,2	0
7	Japan	201	3,1	21	7	Japan	225	3,8	8
8	Switzerland	168	2,6	12	8	Switzerland	191	3,2	19
9	United Arab Emirates ¹	165	2,6	8	9	Canada	154	2,6	7
10	Canada	147	2,3	12	10	Korea, Republic of	149	2,5	8
11	Korea, Republic of	124	1,9	-6	11	United Arab Emirates ¹	108	1,8	13
12	Türkiye	101	1,6	12	12	Saudi Arabia, Kingdom of	87	1,5	24
13	Hong Kong, China	99	1,5	19	13	Brazil	81	1,4	3
14	Israel	84	1,3	-3	14	Hong Kong, China	79	1,3	25
15	Australia	75	1,2	45	15	Russian Federation	75	1,3	7
16	Thailand	62	1,0	62	16	Australia	73	1,2	13
17	Chinese Taipei	54	0,8	-5	17	Mexico	69	1,2	10
18	Mexico	52	0,8	9	18	Thailand	65	1,1	4
19	Norway	52	0,8	0	19	Chinese Taipei	64	1,1	45
20	Saudi Arabia, Kingdom of	50	0,8	49	20	Norway	61	1,0	7
21	Philippines	48	0,7	17	21	Malaysia	52	0,9	16
22	Brazil	44	0,7	12	22	Indonesia	51	0,9	19
23	Malaysia	42	0,7	34	23	Türkiye	48	0,8	21
24	Russian Federation	40	0,6	-16	24	Israel	47	0,8	5
25	Macao, China	38	0,6	187	25	Qatar	36	0,6	-3
26	Egypt	35	0,5	24	26	Philippines	29	0,5	16
27	Indonesia	33	0,5	45	27	Viet Nam	29	0,5	6
28	Qatar	29	0,5	-1	28	Kuwait, the State of	28	0,5	8
29	Morocco	26	0,4	21	29	Ukraine	23	0,4	-6
30	Viet Nam	19	0,3	45	30	Argentina	23	0,4	7
	Total of above	5825	90,8	-		Total of above	5268	89,1	-
	World (excl. intra-EU)	6416	100,0	9		World (excl. intra-EU)	5915	100,0	9

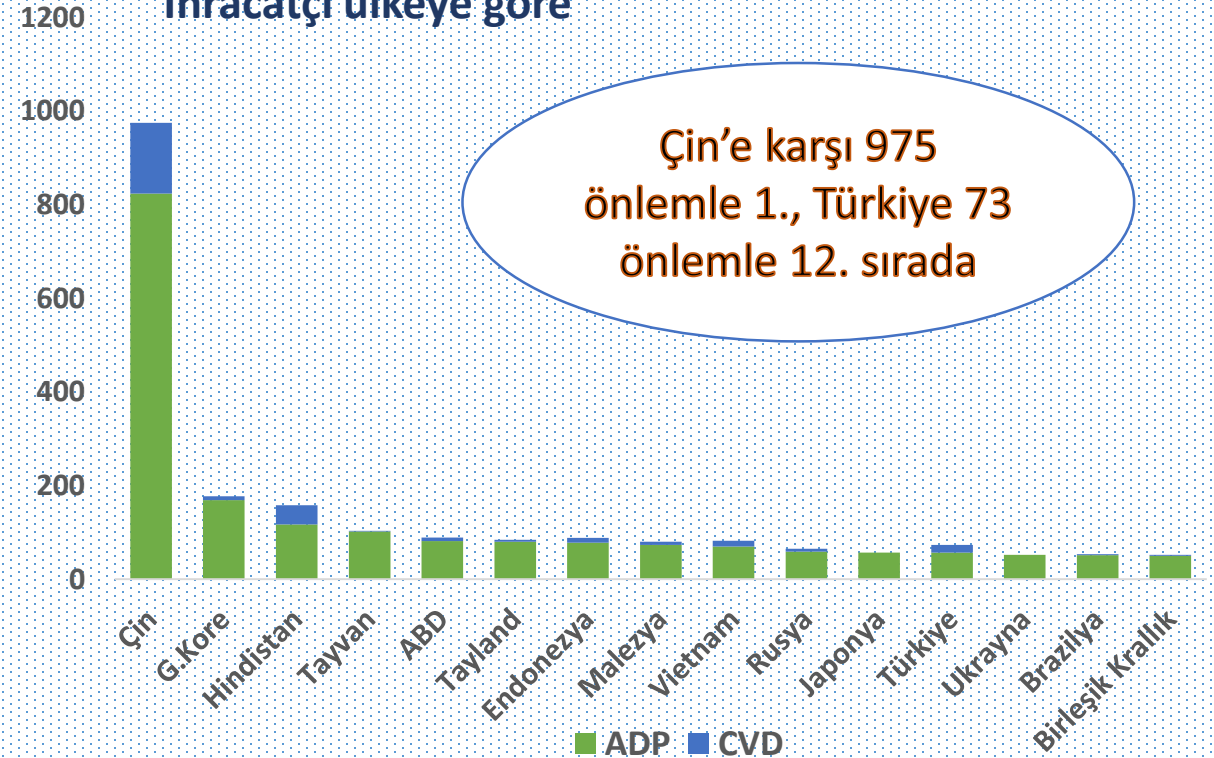
Ticaret Politikası Önlemleri

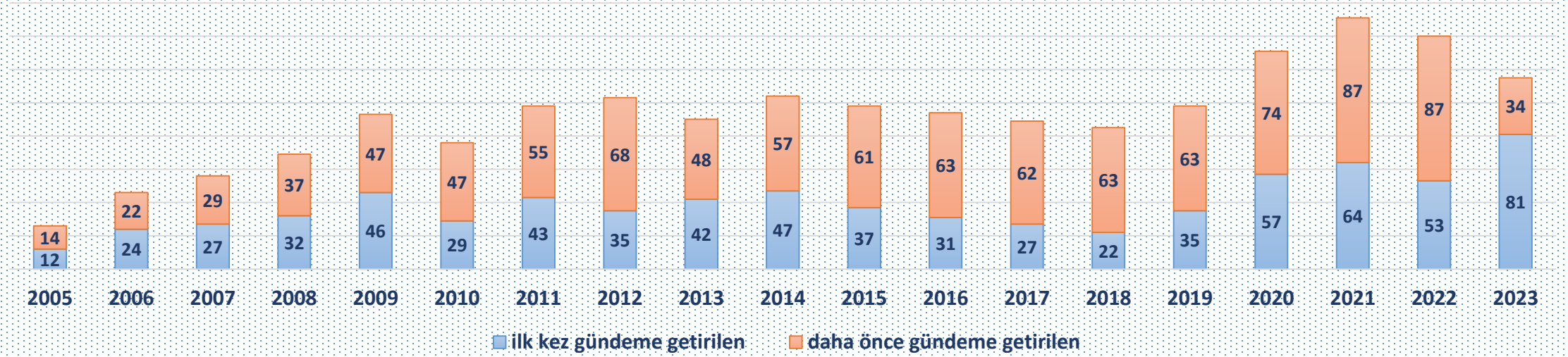
Uygulayan ülkeye göre

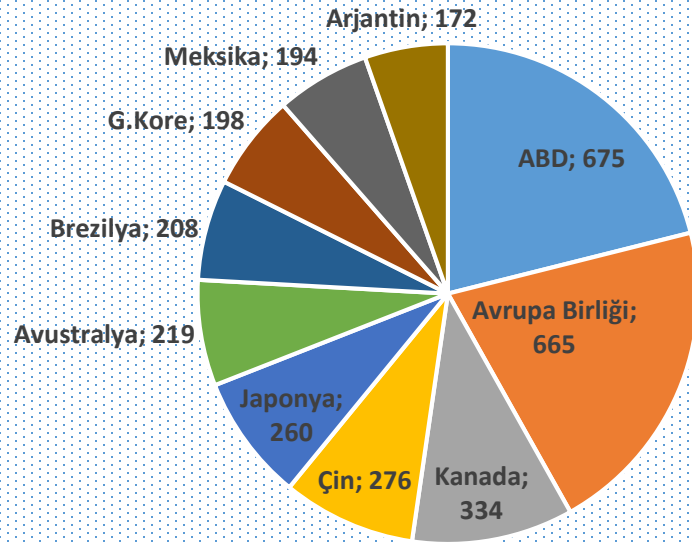
İhracatçı ülkeye göre

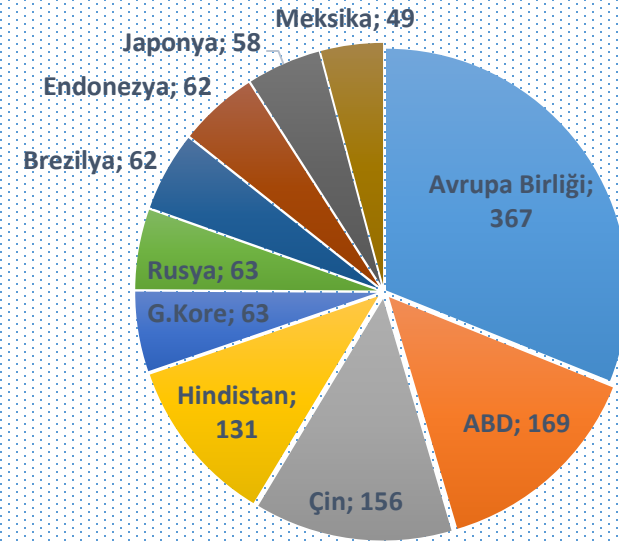
DTÖ'de Bildirim/Şikayet Konusu Edilen Teknik Engeller (2005-2023)

Şikayet eden ülkeye göre

Şikayet edilen ülkeye göre

Küresel Mal Ticaret Hacminin Ekonomik Büyümedeki Payı (1960-2023)

Per cent (%), current US\$

Source: WTO-UNCTAD estimates and International Monetary Fund (IMF) World Economic Outlook (WEO).

Mevcut Konjunktürde Küresel Ticaretin Seyrini Etkileyen Gelişmeler

Sunum Planı

1. GATT ve DTÖ
2. Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık
3. **DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı**
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. Çok Taraflı Girişimler
6. Yararlı Linkler

DTÖ'NÜN REFORM İHTİYACI

- ABD ve Çin arasında başlayarak etkileri çok sayıda ülkeye yayılan “Ticaret Savaşları”
 - Çin’in ticarete artan payı büyük ekonomilere verdiği dış ticaret fazlası, devlet teşekkülleri eliyle verdiği destekler, aşırı kapasite sorunu
 - Artan korumacılığa karşı DTÖ’nün etkisizliği
- DTÖ çatısı altına müzakerelerin ilerlememesi
 - Doha Turu konularında müzakerelerin bitirilmesi vs yeni konularda müzakere ihtiyacı
 - İç destekler ve sübvansiyonlar konusunda taahhütlerin gözden geçirilmesi
 - Üyelerin keyfi şekilde müzakereleri tıkamasının engellenmesi
 - Çok taraflı müzakerelerin tıkandığı noktalarda istekli ülkeler için çoklu müzakere seçeneğinin işlevsel hale getirilmesi
- Kalkınma olgusunun yeniden tanımlanması ve bu kapsamda Özel ve Lehte Muamele ilkesinin uygulamasının gözden geçirilmesi talebi
 - GYÜ statüsünün belirlenmesi
- Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması’nın işleyişi
 - Temyiz Organının işleyiş kurallarının yeniden tarif edilmesi
- Şeffaflığın artırılması talebi
 - Bildirim yükümlülüklerinin daha bağlayıcı olması ve yaptırım mekanizmasının tesisi
- DTÖ Konsey ve Komitelerinin işleyişinin iyileştirilmesi ve tartışma işlevinin etkinleştirilmesi

13. Bakanlar Konferansı Kararları (26 Şubat – 2 Mart 2024)

1- Abu Dabi Deklarasyonu: Üyelerin DTÖ'nün reformu gündemine ilişkin çalışma programı ve merkezinde DTÖ bulunan çok taraflı ticaret sisteminin mevcut ticari zorluklara yanıt verme yeteneğini koruma ve güçlendirmeye yönelik taahhütlerini içeren Deklarasyonda genel beklentinin aksine çevre, sanayi politikaları, sürdürülebilir tarım ve kapsayıcılık konuları mutabakat sağlanamaması nedeniyle yer bulamamıştır.

2- E-Ticaret Moratoryumu Kararı: Elektronik iletilerden gümrük vergisi alınmamasına dair mevcut moratoryumun, olağan şartlarda 31 Mart 2026 tarihine kadar yapılması öngörülen 14. Bakanlar Konferansı'na kadar uzatılmasına ve en geç bu tarihte otomatik olarak sonlandırılmasına karar verilmiştir. Moratoryumun kapsamı, tanımı ve etkilerine yönelik hazırlanacak raporların DTÖ Genel Konseyinde düzenli olarak ele alınması talimatını içeren Çalışma Programı da aynı süreye tabi olacak şekilde yenilenmiştir.

3- Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması Reformu Kararı: Karar ile 2024 yılına kadar tüm üyelerin erişimine açık, tam ve iyi işleyen bir anlaşmazlıkların halli sistemine sahip olmak amacıyla yürütülen çalışmaların sürdürülmesi talimatı verilmiştir.

4- Katılımlar: Komorlar Birliği ve Doğu Timor'un (Timor-Leste) DTÖ'ye katılımları resmi olarak onaylanmıştır.

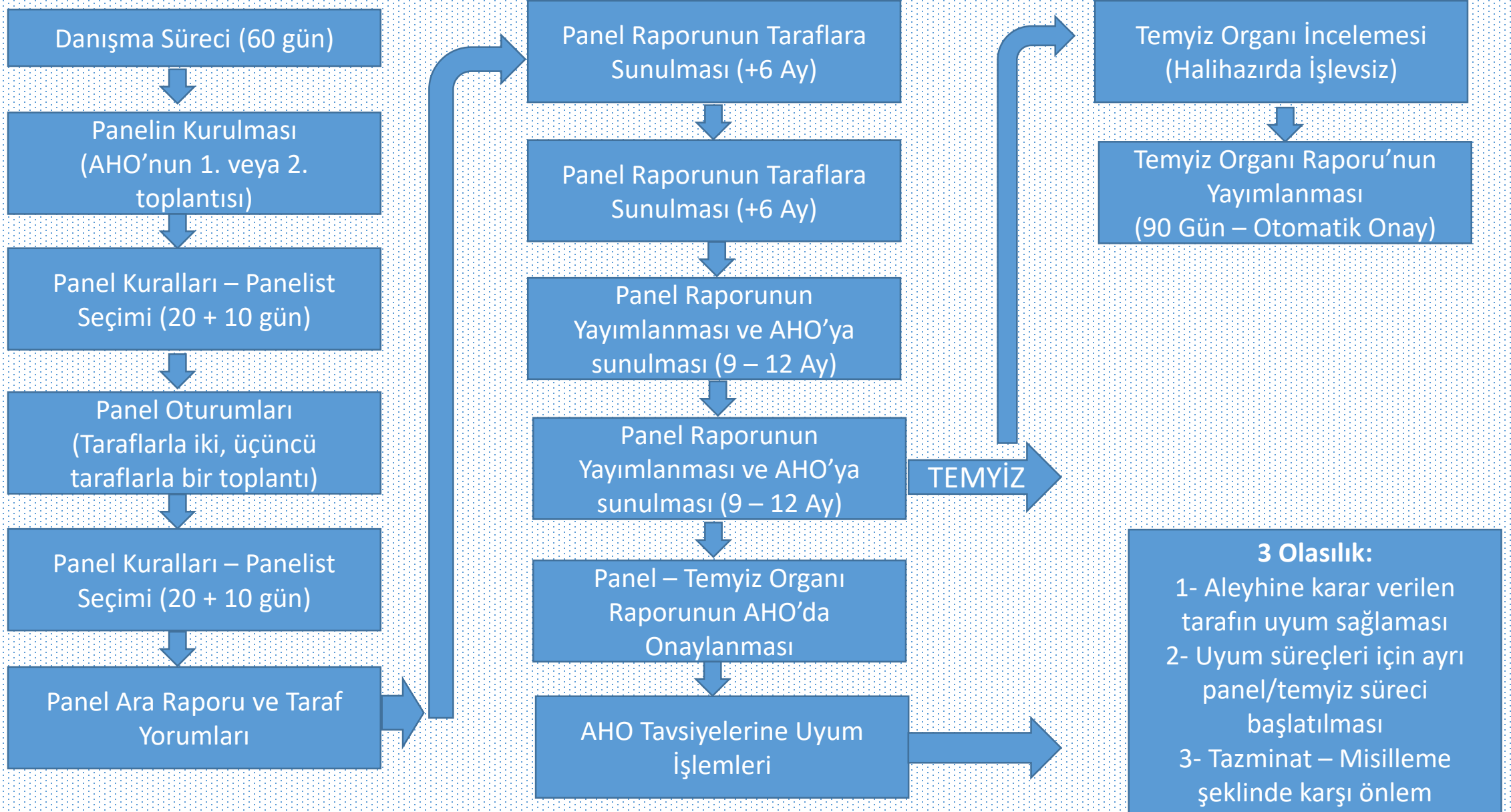
5- Tarım Anlaşması'nın reformuna dair çalışma programı ve **Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşması'nın ikinci aşamasına** ilişkin taslak belge üzerinde uzlaşa sağlanamamıştır. Halihazırda Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşması'nın tamamlanan birinci aşaması kapsamında 76 üye ülke iç onay işlemlerini tamamlamıştır.

Sunum Planı

1. GATT ve DTÖ
2. Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık
3. DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. Çok Taraflı Girişimler
6. Yararlı Linkler

DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması Süreçleri

Ülkemizin Aktif Uyuşmazlıkları

1- DS564 SİMGELİ UYUŞMAZLIK ABD-Çelik ve Alüminyum Ürünleri

Şikayetçi: Türkiye **Şikayet Edilen:** ABD **Panel Kurulma Tarihi:** 21 Kasım 2018

Panel Raporu Tarihi: 9 Aralık 2022 **Halihazırdaki Durum:** ABD tarafından temyiz edilmiştir.

2- DS561 SİMGELİ UYUŞMAZLIK Türkiye-ABD'den Bazı Ürünlerde İlave Vergiler

Şikayetçi: ABD **Şikayet Edilen:** Türkiye **Panel Kurulma Tarihi:** 28 Ocak 2019

Panel Raporu Tarihi: 19 Aralık 2023 **Halihazırdaki Durum:** Ülkemiz tarafından temyiz edilmiştir.

3- DS595 SİMGELİ UYUŞMAZLIK AB-Türkiye'den Bazı Çelik Ürünleri İthalatındaki Korunma Önlemi

Şikayetçi: Türkiye **Şikayet Edilen:** Avrupa Birliği **Panel Kurulma Tarihi:** 28 Ağustos 2020

Panel Raporu Tarihi: 29 Nisan 2022 **Panel Raporunun Kesinleşme (Onaylanma) Tarihi:** 31 Mayıs 2022

Halihazırdaki Durum: AB ilgili kararın gereğini yerine getirdiğini ve uyum süreçlerini tamamladığını iddia etmektedir.

4- DS583 SİMGELİ UYUŞMAZLIK Türkiye-İlaç ve Eczacılık Ürünlerinin Üretim, İthalat ve Pazarlanmasına Dair Bazı Önlemler

Şikayetçi: AB **Şikayet Edilen:** Türkiye **Panel Kurulma Tarihi:** 30 Eylül 2019

Temyiz Tahkim Kararının Yayımlanma/Onaylanma Tarihi: 25 Temmuz 2022

Halihazırdaki Durum: Ülkemizin ilgili Temyiz Tahkim Kararına uyum süreçleri devam etmektedir.

5- DS523 SİMGELİ UYUŞMAZLIK ABD- Bazı Boruların İthalatına Karşı Telafi Edici Önlem

Şikayetçi: Türkiye **Şikayet Edilen:** ABD **Panel Kurulma Tarihi:** 19 Haziran 2017

Panel Raporunun (Kararının) Yayımlanma Tarihi: 18 Aralık 2018

Halihazırdaki Durum: ABD (esas) ve ülkemiz (usul) tarafından temyiz edilmiştir.

DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması (AHM) Reformu

Temyiz Organı Krizi: ABD'nin 2017 yılından itibaren Temyiz Organı üyeliği atamalarını bloke etmesi

Gayriresmi Reform Çalışmaları ve Aşamaları:

- 2022 Nisan – 2024 Şubat arası dönemde,
 - Başlangıçta ABD'nin öncülüğünde, sonrasında gönüllü bir delege yönetiminde,
1. **Aşama:** Üyelerin reform çalışmalarından beklentilerini paylaşması
 2. **Aşama:** Üyelerin paylaştığı beklentilerin gruplandırılması ve tartışılması
 3. **Aşama:** Beklentilerin somut öneriler haline dönüştürülmesi
 4. **Aşama:** Öneriler çerçevesinde “Temyiz/Yeniden İnceleme” başlığı dışındaki başlıklarda 50 sayfalık bir taslak reform metni hazırlanması (Alternatif Uyuşmazlık Yöntemleri ve Tahkim, Panel Süreçleri, Uyum Süreçleri, Karar Vericiler için Yönergeler, Hukuki Yorumları Tartışma Kuralları, Sekretarya Desteği, Şeffaflık, Erişilebilirlik ve Mesuliyet)

Resmileştirilmiş Reform Süreci (Mart 2024 - ...) :

- Üyelerin oybirliğiyle atanan bir Daimi Temsilci ve kendisine teknik destek sağlayacak seçilmiş delegelerin yönetimi,
- 13. Bakanlar Konferansı'nda Bakanlar tarafından verilen talimat çerçevesinde öncelikle “Temyiz/Yeniden İnceleme” ve “Erişilebilirlik” başlıklarına odaklanma,
- 2024 sonu itibarıyla çalışmaların tamamlanması hedefi

Sunum Planı

1. GATT ve DTÖ
2. Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık
3. DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. **Çoklu Girişimler**
6. Yararlı Linkler

DTÖ ÇATISI ALTINDA ÇOKLU GİRİŞİMLER

- Elektronik Ticaret (Ecom) Çoklu Girişimi (JSI)

- 90 üyenin katılımı ile devam eden müzakerelerin Haziran 2024 itibariyle tamamlanması
- Elektronik iletilerden gümrük vergisi alınmamasına ilişkin kalıcı taahhüt, Kalkınma, Veri, Kapsam ve İstisna hükümlerinde üyeler arası görüş ayrılıkları
- Veri Akışı, Kaynak Kodu, Kriptografi Kullanan Bilgi Teknolojisi Ürünleri gibi maddelerin ikinci faz müzakerelere bırakılması;
- İlk aşamada, Gümrük Vergileri, Elektronik Fatura ve Sözleşmeler, Açık İnternet Erişimi, Telekomünikasyon gibi maddeler ile elektronik ticareti kolaylaştırıcı maddelerin (şeffaflık, kağıtsız ticaret, tek pencere gibi) ilk faz Anlaşmaya dahil edilmesi

- Kalkınma için Yatırımın Kolaylaştırılması (IFD) Çoklu Girişimi (JSI)

- Yatırımcılara daha şeffaf ve öngörülebilir bir yatırım ortamı sunulması amacıyla “yatırımın kolaylaştırılması anlaşması” akdedilmesine yönelik çalışmalara 2018 yılında başlanması
- MC13 itibarıyla 124 üyenin tarafı olduğu ortak deklarasyonun yayımlanması
- Anlaşmanın DTÖ Müktesebatına derç edilmesi hususunda Güney Afrika ve Hindistan’ın sistematik itirazları

- Hizmetlerde Ulusal Düzenlemeler (SDR) Ortak Bildiri Girişimi (JSI)

- Hizmet ticaretini daha şeffaf ve öngörülebilir hale getirmek amacıyla ulusal düzenlemelerde değişiklik yapılmasına ilişkin müzakerelerin Aralık 2021 itibariyle tamamlanması
- Hindistan ve Güney Afrika’nın MC13 öncesinde sürece ilişkin itirazlarını kaldırması neticesinde ulusal taahhütlerde yapılan değişikliklerin yürürlüğe girmesi

Sunum Planı

1. GATT ve DTÖ
2. Küresel Ekonomi ve Ticarete Gelişmeler ve Artan Korumacılık
3. DTÖ'nün Reformu ve 13. Bakanlar Konferansı
4. Anlaşmazlıkları Halli Mekanizması ve Reformu
5. Çok Taraflı Girişimler
6. Yararlı Linkler

YARARLI LİNKLER

- **DTÖ Ticarete Teknik Engeller (TBT) ve Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri (SPS) Platformu**
 - <https://epingalert.org/>
 - İhracat gerçekleştirmek istenen ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olmak
 - DTÖ ilgili organları ve komitelerinde gündeme getirilen ticaret sorunlarını takip etmek
 - TBT ve SPS Konularında yapılan Bildirimlere erişim sağlamak
- **Ticaret Bakanlığı Ticarete Teknik Engeller Bildirim Merkezi**
 - <https://teknikengel.gov.tr/>
 - İhraç pazarlarında karşılaşılan teknik engelleri bildirimini yapılması ve DTÖ'de gündeme getirilmesi
 - Teknik engellerin çözümü için yapılabilecekler
- **DTÖ Üyelerinin Ticaret Politikalarını Gözden Geçirme (TPR) Raporları**
 - https://www.wto.org/english/tratop_e/tpr_e/tpr_e.htm
 - İncelemeye tabi tutulan ülke tarafından hazırlanan bir Hükümet Raporu ile DTÖ Sekreteryasınca hazırlanan Sekreteryaya Raporu
 - DTÖ'nün temel ilkelerinden "şeffaflık" ilkesinin geliştirilmesine yardımcı olmak
- **TradeMap ve Market Access Map Veritabanları**
 - www.trademap.org ve www.macmap.org
 - Firmaların hedef pazarlarını ve bu pazarlarda ürün çeşitliliği potansiyelini belirlemek amacıyla pazar araştırmasına yapmasına yardımcı veriler
 - Ürün ve pazar bazında karşılaştırma ve rekabet avantajlarını görebilmek
 - Birçok pazarda uygulanan gümrük tarifeleri ve diğer önlemlere erişim

Teşekkür Ederiz

DTÖ NEZDİNDE TÜRKİYE DAIMİ

TEMSİLCİLİĞİ

TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

cenevre@ticaret.gov.tr